

Virágvasárnap C

*Atyám, bocsáss meg nekik,
hisz nem tudják, mit tesznek. (Lk 23,34)*

Urunk Jeruzsálembe való bevonulásának emlékezete

Evangelium

Lukács 19,28-40

Abban az időben: Jézus folytatta útját Jeruzsálem felé. Amikor Betfage és Betánia közelében ahhoz a hegyhez ért, amelyet Olajfák-hegyének hívnak, előreküldte két tanítványát. Ezt mondta nekik: "Menjetek a szemközti faluba. Amint beértek, találtok egy megkötött szamárcsikót, amelyen ember nem ült még soha. Oldjátok el és vezessétek ide. Ha valaki kérdezné tőletek, hogy miért oldjátok el, mondjátok azt, hogy az Úrnak van rá szüksége."

A küldöttek elmentek és úgy találtak mindent, ahogy ő megmondta. Amikor eloldották a szamarat, a szamár gazdái megkérdezték tőlük: "Miért oldjátok el a szamarat?" Azt felelték: "Szüksége van rá az Úrnak", és elvezették Jézushoz. Ott köntöseiket rávetették a szamárcsikóra, és felültették rá Jézust. Amint haladt, ruháikat az útra terítették előtte. Amikor közeledett az Olajfák-hegyének lejtőjéhez, a tanítványok egész örvendező tömege hangosan áldani kezdte Istent a sok csodáért, amelyet láttak: "Áldott a király, aki jön az Úr nevében! Békesség a mennyben, és dicsőség a magasságban!" A tömegeből néhány farizeus az mondta neki: "Mester, intsd le tanítványaidat!" Jézus azt felelte: "Mondom nektek: ha ezek elhallgatnak, a kövek fognak megszólalni!"

Mise

Olvasmány

Izajás 50,4-7

Izajás így jövendölt a Megváltóról: Ezt mondja az Úr Szolgája: "Isten, az Úr tanította nyelvemet, hogy az igével támasza lehessenek a megfáradtaknak. Reggelenként ő teszi figyelmissé fülemet, hogy rá hallgassak, mint a tanítványok. Isten, az Úr nyitotta meg fülemet. S én nem álltam ellen és nem hátráltam meg. Hátamat odaadtam azoknak, akik vertek, arcomat meg azoknak, akik tépáztak. Nem rejtettem el arcomat azok elől, akik gyaláztak és leköpdöstek. Isten, az Úr megsegít, ezért nem vallok szégyent. Arcomat megkeményítem, mint a kőszikla, s tudom, hogy nem kell szégyenkezniem."

Szentlecke

Filippiekhez 2,6-11

Testvéreim! Krisztus Jézus, mint Isten, az Istennel való egyenlőséget nem tartotta olyan dolognak, amelyhez feltétlenül ragaszkodnia kell, hanem szolgálai alakot öltött, kiüresítette önmagát, és hasonló lett az emberekhez. Megalázta önmagát, és engedelmes lett a halálig, mégpedig a kereszthalálig. Ezért Isten felmagasztalta őt, és olyan nevet adott neki, amely fölötte van minden névnek, hogy Jézus nevére hajoljon meg minden térd a mennyben, a földön, és az alvilágban, és minden nyelv hirdesse az Atyaisten dicsőségére, hogy Jézus Krisztus az Úr.

Evangélium

Hosszabb forma: Lukács 22,14 – 23,56

Vágyva vágytam rá, hogy ezt a húsvéti vacsorát elköltsem veletek, mielőtt szenvedek.

Amint elérkezett az óra, Jézus asztalhoz ült apostolaival együtt.

Így szólt hozzájuk: "Vágyva vágytam arra, hogy ezt a húsvéti vacsorát elköltsem veletek, mielőtt szenvedek. Mondom nektek, többé nem eszem ezt, míg be nem teljesedik az Isten országában."

Aztán fogta a kelyhet, hálát adott és így szólt: "Vegyétek, és osszátok szét magatok között. Mondom nektek: nem iszom a szőlőtő terméséből addig, amíg el nem jön az Isten országa."

Ezt tegyétek az én emlékezetemre.

Azután kenyeret vett a kezébe, hálát adott, megtörte és odanyújtotta nekik ezekkel a szavakkal: "Ez az én testem, amely értetek adatik. Ezt tegyétek az én emlékezetemre." Ugyanígy a vacsora végén fogta a kelyhet is és azt mondta: "Ez a kehely az új szövetség az én véremben, amely értetek kiontatik."

Jaj annak az embernek, aki elárulja az Emberfiát!

"De nézzétek, az áruló keze is rajta van az asztalon. Az Emberfia ugyan elmegy, amint el van rendelve, de jaj annak az embernek, aki elárulja." Erre kérdezgetni kezdték egymást, ki az közülük, aki ezt megteszi.

Én úgy vagyok köztetek, mintha a szolgátok volnék.

Majd versengés támadt köztük, hogy melyikük a nagyobb.

Erre azt mondta nekik: "A királyok uralkodnak a népeken, s akik hatalmat gyakorolnak fölöttük, jótevőiknek hívhatják magukat. Közöttetek ne így legyen. A legnagyobb legyen olyan, mintha a legkisebb volna, az előljáró pedig, mintha a szolga volna. Mert ki a nagyobb, aki az asztalnál ül, vagy aki felszolgál? Nyilván az, aki az asztalnál ül. Én mégis úgy vagyok köztetek, mint aki szolgál.

Ti kitartottatok velem megpróbáltatásaimban. Ezért nektek adom az országot, mint ahogy Atyám nekem adta, hogy majd asztalomnál egyetek és igyatok országomban, és trónon ülve ítélkezzetek Izrael tizenkét törzse fölött.

Amikor megtérsz, megerősíted testvéreidet.

Simon, Simon, a sátán hatalmat kért magának fölöttetek, hogy megrostáljon benneteket, mint a búzát. De én imádkoztam érted, nehogy meginogj a hitedben.

Amikor majd megtérsz, te erősíted meg testvéreidet."

"Uram – felelte Péter –, kész vagyok arra, hogy börtönbe, sőt a halálba menjek veled!"

Ő azonban így válaszolt: "Péter, mondom neked, mielőtt ma megszólal a kakas, háromszor tagadod le, hogy ismeresz engem."

Be kell következnie annak, amit az Írás rólam mond.

Aztán tovább beszélt hozzájuk: "Amikor elküldtelek benneteket erszény, tarisznya és saru nélkül, szenvedtetek-e hiányt valamiben?"

"Semmiben sem" – felelték.

"Most azonban – folytatta –, akinek van erszénye, vegye elő, ugyanúgy a tarisznyáját is. Akinek pedig nincsen, adja el a ruháját, és vegyen rajta kardot.

Mondom nektek, be kell következnie annak, amit az Írás rólam mond: 'A gonosztevők közé számították.' Sorsom ugyanis beteljesedik."

"Uram – mondták –, nézd, van itt két kard!"

Erre csak annyit mondott: "Elég."

Halálfélelem kerítette hatalmába, és még buzgóbban imádkozott.

Ezután kiment, és szokása szerint elindult az Olajfák-hegyére. A tanítványok is követték őt. Amikor odaért, azt mondta nekik: "Imádkozzatok, hogy kísértésbe ne essetek."

Azután mintegy kőhajításnyira eltávozott tőlük, és térdre borulva imádkozott: "Atyám, ha akarod, vedd el tőlem ezt a kelyhet. De ne az én akaratom teljesüljön, hanem a tied." Ekkor megjelent neki az égből egy angyal, és megerősítette. Halálfélelem kerítette hatalmába, és még kitartóbban imádkozott. Verejtéke mint megannyi vércsepp hullott a földre.

Majd abbahagyta az imát és visszament a tanítványokhoz, de a szomorúságtól alva találta őket. Rájuk szólt: "Miért alusztok? Keljetek fel és imádkozzatok, hogy kísértésbe ne essetek!"

Júdás, csókkal áruod el az Emberfiát?

Mielőtt még befejezte volna szavait, egy csapat érkezett. Júdás vezette, egy a tizenkettő közül. Jézushoz lépett, hogy megcsókolja. Jézus megkérdezte: "Júdás, csókkal áruod el az Emberfiát?"

Amikor a tanítványok látták, hogy mi készül, megkérdezték: "Uram, rántsunk kardot ellenük?" Egyikük mindjárt le is sújtott a főpap szolgájára, s levágta a jobb fülét.

De Jézus leintette: "Hagyjátok, elég!" Aztán megérintette a szolga fülét, és meggyógyította.

Az ellene kivonult főpapoknak, a templomőrök tisztjeinek és a véneknek pedig ezt mondta: "Mint egy rabló ellen, úgy vonultatok ki, kardokkal, dorongokkal! Naponta ott voltam a templomban veletek, mégsem emeltetek rám kezet. De ez a ti órátok, a sötétség hatalmáé."

Péter kiment, és keserves sírásra fakadt.

Miután elfogták Jézust, a főpap házába vitték. Péter messziről kísérte. Az udvar közepén tüzet raktak, és körbe ülték. Péter is közéjük ült. Egy szolgáló meglátta, hogy ott ül a tűznél. Szemügyre vette, aztán megjegyezte: "Ez is vele volt."

De Péter tagadta: "Asszony, nem is ismerem őt."

Nem sokkal ezután más valaki is észrevette: "Te is közéjük tartozol!" – szólt neki.

Péter tiltakozott: "Ember, nem tartozom közéjük!"

Alig telt el egy óra, valaki ismét bizonygatta: "De igen, ez is vele volt, hiszen galileai."

"Ember – tagadta újra Péter –, nem tudom, mit beszélsz." Még ki sem mondta, máris megszólalt a kakas.

Az Úr megfordult, s rátekintett Péterre. Péternek eszébe jutott, mit mondott neki az Úr: "Mielőtt ma megszólal a kakas, háromszor tagadsz meg engem." Akkor Péter kiment, és keserves sírásra fakadt.

Találd el, ki ütött meg?

Az emberek, akik őrizték Jézust, csúfot űztek belőle és bántalmazták. Szemét bekötötték, és kérdegették: "Találd el, ki ütött meg?" És mindenféle szitkokat szórtak rá.

Jézust a főpapok tanácsa elé állították.

Mihelyt megvirradt, összegyűltek a nép vénei, a főpapok meg az írástudók, és a tanácsuk elé állították. "Ha te vagy a Messiás – szólították fel –, mondd meg nekünk." Így válaszolt rá: "Ha megmondom is, nem hiszitek el. Ha pedig kérdezek benneteket, nem feleltek. De az Emberfia mostantól fogva a hatalmas Isten jobbán fog ülni."

Erre egyszerre közbevágta: "Tehát te vagy az Isten Fia?"

Ő pedig ezt mondta nekik: "Ti mondjátok, hogy én vagyok."

"Mi szükségünk van még tanúkra? – mondták erre. – Magunk hallottuk a saját szájából."

Ezzel fölkerekedett az egész testület, és Pilátushoz kísérték.

Nem találok semmiben bűnösnek ezt az embert.

Ott vádolni kezdték: "Azt tapasztaltuk – mondták –, hogy tévútra vezetni népünket. Megtiltja, hogy adót fizessünk a császárnak. Azt állítja magáról, hogy ő a Messiás király."

Pilátus megkérdezte tőle: "Te vagy-e a zsidók királya?"

"Magad mondd" – felelte.

Pilátus erre kijelentette a főpapoknak és a népnek: "Nem találok semmiben bűnösnek ezt az embert."

De azok erősködtek: "Tanításával fellázítja a népet Galileától kezdve egészen Judeáig." Ennek hallatára Pilátus megkérdezte, hogy Galileába való-e. Amikor megtudta, hogy Heródes uralma alá tartozik, elküldte Heródeshez, aki azokban a napokban éppen Jeruzsálemben tartózkodott.

Heródes udvarával együtt gúnyt űzött belőle.

Amikor Heródes meglátta Jézust, nagyon megörült. Régóta szerette volna látni, mert sokat hallott felőle, s remélte, hogy valami csodát tesz a jelenlétében. Sokat faggatta, de ő nem méltatta feleletre. A főpapok és az írástudók is odamentek, és hevesen vádolták. Heródes akkor udvarával együtt gúnyt űzött belőle. Csúfságból fehér ruhába öltöztette, aztán visszaküldte Pilátushoz. Ezen a napon Heródes és Pilátus jó barátok lettek; azelőtt ugyanis haragban voltak.

Pilátus kiszolgáltatta nekik Jézust akaratuk szerint.

Pilátus ismét összehívta a főpapokat, a véneket, és a népet, s így szólt hozzájuk: "Elém vezettétek ezt az embert, mint a nép lázítóját. Jelenlétetekben kihallgattam, de az ellene felhozott vádak közül nem találtam egyben sem vétkesnek. És Heródes sem, mert lám, visszaküldte hozzám. Láthatjátok, semmi olyat nem követett el, amiért halált érdemelne. Megfenyítem hát, és szabadon bocsátom."

Az ünnep alkalmával szabadon kellett bocsátania egy foglyot. Az egész nép akkor kiáltozni kezdett: "Vesszen el! Bocsásd szabadon Barabást!" Barabást a városban történt fölkelés és gyilkosság miatt vetették börtönbe.

Pilátus ismét hozzájuk fordult, mert szabadon akarta bocsátani Jézust. De tovább ordítottak: "Keresztre! Keresztre vele!"

Harmadszor is megkérdezte: "De hát mi rosszat tett? Semmi vétket nem találok, amiért halálra kellene ítélnem. Megfenyítem és szabadon bocsátom." De azok nem tágítottak, hanem egyre elszántabban, egyre hangosabban kiáltozták, hogy feszítse keresztre.

Erre Pilátus úgy határozott, hogy enged követelésüknek. Szabadon engedte hát kérésükre azt, aki lázadás és gyilkosság miatt került börtönbe, Jézust meg kiszolgáltatta nekik akaratuk szerint.

Jeruzsálem leányai, ne engem sirassatok!

Ahogy elvezették, megállítottak egy cirenei embert, Simont, aki éppen a mezőről tartott hazafelé. Vállára adták a keresztet, hogy vigye Jézus után.

Nagy tömeg követte, asszonyok is, akik jajgattak és sírtak miatta. Jézus hozzájuk fordult és így szólt: "Jeruzsálem leányai, ne engem sirassatok! Inkább magatokat sirassatok és gyermekeiteket, mert jönnek majd napok, amikor azt fogják mondani: Boldogok a magtalanok, és akik nem szültek és nem szoptattak. Akkor majd kiáltani fogják a hegyeknek: 'Omoljatok ránk!' És a domboknak: 'Takarjatok el!' Mert ha a zöldellő fával így tesznek, mi lesz a sorsa a kiszáradt fának?"

Két gonosztevőt is vittek vele, hogy kivégezzék őket.

Atyám, bocsáss meg nekik, hisz nem tudják, mit tesznek.

Amikor odaértek arra a helyre, amelyet Koponya-hegynek hívtak, ott keresztre feszítették, s a gonosztevőket is vele, egyiküket jobbról, másikat balról. Jézus pedig ezt mondta: "Atyám, bocsáss meg nekik, mert nem tudják, mit tesznek." Ruháján sorsot vetve megosztottak.

Ez a zsidók királya.

A nép bámészkodott, a főtanács tagjai gúnyolódtak: "Másokat megmentett – mondták –, most mentse meg magát, ha ő a Messiás, az Isten választottja."

Gúnyt űztek belőle a katonák is, odamentek, és ecettel kínálták: "Ha te vagy a zsidók királya, szabadítsd meg magadat!" – mondták.

Feje fölé görög, latin és héber nyelvű feliratot tettek: "Ez a zsidók királya."

Még ma velem leszel a paradicsomban.

Az egyik fölfeszített gonosztevő káromolta: "Nem te vagy a Krisztus? Szabadítsd meg hát magadat és minket is."

A másik rászólt: "Nem félsz az Istentől? Hisz te is ugyanazt a büntetést szenveded. Mi legalább tetteink méltó büntetését kapjuk. De ez semmi rosszat sem tett!" Aztán hozzá fordult: "Jézus, emlékezzél meg rólam, amikor eljössz uralmadban."

Ezt válaszolta neki: "Bizony mondom neked, még ma velem leszel a paradicsomban."

Atyám, kezedbe ajánlom lelkemet.

A hatodik óra körül sötétség támadt az egész földön, s egészen a kilencedik óráig tartott. A nap elsötétedett, a templom függönye középen kettéhasadt. Jézus ekkor hangosan felkiáltott: "Atyám, kezedbe ajánlom lelkemet." E szavakkal kilehelte lelkét.

Amikor a százados a történeteket látta, dicsőítette az Istent, s azt mondta: "Ez az ember valóban igaz volt." Az egész kíváncsi tömeg, amely összeverődött, a történetek láttán mellét verte és szétoszlott. Jézus ismerősei pedig, köztük az asszonyok is, akik Galileából kísérték, távolabb állva nézték mindezt.

József a holttestet sziklába vájt sírba fektette.

Volt egy József nevű derék és igaz férfi, Judea Arimatea nevű városából származott, és maga is várta az Isten országát. Tagja volt a tanácsnak, de nem értett egyet a határozattal és az eljárással. Ez elment Pilátushoz, és elkérte Jézus testét. Aztán levette, gyorsan göngyölté, és sziklásírba helyezte, amelyben még nem feküdt senki. A készület napja volt, amikor a szombat fényei már világítottak.

A Galileából érkezett asszonyok is elmentek, és megnézték a sírt, hogyan helyezték el benne a holttestet. Hazatérőben illatszereket és keneteket vásároltak, a szombatot meg a parancs szerint nyugalomban töltötték.

Virágvasárnap – Készülődés

A virágvasárnap a Nagyhét kapuja. Ekkor kezdődik az egyházi év csúcspontjának megünneplése. Összeköti az Úr megdicsőülését, ami a vidám-ünnepélyes jeruzsálemi bevonuláskor láthatóvá válik és a megalázkodást, ami a szenvedéstörténetben jut kifejezésre.

Életünknek vannak jó oldalai, szép napok, ünnepi örömök, dicsérő és vidám énekek, mint ahogy a mise elején is hallhatjuk, és részesei lehetünk. De vannak nehézségek is, szenvedés és halál, a gyengeség és a bűn megtapasztalása – amiről a passió is szól. Pálmaágakkal a kezünkben kísérik Jézust, és a világ királyát ismerjük fel benne. Mint ahogy tanítványai, mi is meghívást kaptunk, hogy dicsőítsük Istent, és megköszönjük mindazt a jót és szépet, amit Jézussal és Jézus által megtapasztaltunk. Egyúttal tudjuk azt is, hogy Ő elkísér bennünket életünk sokféle útján – ugyanúgy, amikor vidámak és boldogok vagyunk, mint amikor kételkedünk és kétségbe esünk. Sőt, még oda is elkísér minket, ahová más senki nem jöhet velünk – amikor a halál hatalmába kerít. A zöldellő ágak reményünket fejezhetik ki, hogy Isten szeretete a szenvedésben is erőt ad, és erősebb minden halálnál. Az ágak zöldjében és a dicsérő énekekben ma úgy énekelhetjük meg Jézust, mint aki nem marad a halálban, és minket sem hagy a halálban.